

МИСИС КИНГ Е ГОТОВА ДА ПОЧАКА

I

Говорехме за старинните френски замъци в Турен и оттам разговорът се насочи към желязната клетка, в която Луи XI държал кардинал Ла Балю шест години, тъмниците *oubliette** и разни други такива ужаси от Средновековието. Случайно бях виждал споменатите килии, представляващи просто сухи кладенци, дълбоки десетина-дванайсет метра, в които затворниците били хвърляни, без надежда някога да бъдат извадени. Аз самият съм склонен към клаустрофобия и едно обикновено спално купе във влака може да ме хвърли в ужас, поради което тези съоръжения ми направиха силно впечатление. Затова историята, която ни разказа присъстващият доктор, дойде като известно облекчение – тоест поне така изглеждаше в началото, защото на пръв поглед темата нямаше нищо общо с никакви тъмници и затвори.

Той познавал някога една жена на име мисис Кинг, която била много щастлива със съпруга си. Те били

* Тъмница, чийто единствен вход е откъм тавана. – Б. пр.

състоятелни и много влюбени, но при раждането на второто им дете, тя изпаднала в дълга кома, от която се събудила с очевидните симптоми на шизофрения и раздвоение на личността. Нейните халюцинации били свързани в някаква степен с Декларацията за независимост, но с възстановяването ѝ постепенно започнали да изчезват. В края на десетия месец от престоя ѝ в санаториума вече се чувствала много по-добре, признаците на душевно разстройство утихнали и мисис Кинг вече нямала търпение да се върне отново в света.

Тя била само на двацет и една, с очарователно момичешко излъчване и истинска любимка на персонала. Когато била вече достатъчно укрепнала, за да може докторите да я пуснат на едно експериментално пътешествие със съпруга ѝ, това предстоящо събитие станало главната тема на обсъждане. Една сестра я придружила до Филадельфия, за да ѝ изберат подходяща рокля, друга разказвала романтичната история за нейното запознанство с мъжа ѝ в Мексико и всички били виждали двете ѝ невръстни деца по време на посещенията им в болницата. Пътуването щяло да бъде до Вирджиния Бийч за пет дни.

Приятно било да я гледаш как се готви за път, как добросъвестно нарежда куфара си и навива косите си, погълната от тези малки банални радости. Тя била готова половин час по-рано и използвала това време да посети приятелите си на етажа в нейната светлосиня рокля, напомняща лек облак след априлска буря. Изящното ѝ красиво лице, върху което болестта била оставила съвсем леки следи на уплаха и тъга, както често става, сияело от щастие.

– Няма да правим абсолютно нищо – бъбрела тя. – Ето за какво си мечтая. Ще ставам, когато си искам три сутрини подред и ще си лягам късно вечерта. Ще си купя бански костюм и сама ще си поръчвам обяда.

Когато часът за тръгване наближил, мисис Кинг ре-

шила да почака долу, вместо в стаята си и докато вървяла по коридорите, придружена от един санитар, който ѝ носел куфара, тя махала на пациентите с ръка, съжалявайки, че те не могат да отидат на такава прекрасна почивка. Директорът на болницата ѝ пожелал всичко най-добро, а две сестри намерили предлог да останат още малко с нея, за да споделят заразителната ѝ радост.

— О, какъв прекрасен тен ще направите, мисис Кинг.

— И да не забравите да ни изпратите картичка.

Почти по същото време, когато напуснала стаята си, колата на мъжа ѝ била блъсната от камион на път от града към санаториума — той получил тежки вътрешни наранявания и се очаквало, че ще живее още няколко часа. Информацията за това била получена в малък стъклен офис непосредствено до вестибюла, където чакала мисис Кинг. Телефонистката, виждайки мисис Кинг и знаейки, че стъклото не е звукоизолирано, помолила главната сестра да дойде незабавно. Ужасена, главната сестра се втурнала към лекаря на отделението, който взел следното решение: докато съпругът ѝ бил още жив, най-добре било да не ѝ казват нищо, но трябвало, разбира се, да ѝ съобщят, че той няма да дойде днес.

Мисис Кинг била много огорчена.

— Предполагам, че е глупаво да се чувствам по този начин — рекла тя. — След всички тези месеци, какво е още един ден? Но той каза, че утре ще дойде, нали?

Сестрата не е знаела какво да отговори, но все пак успяла да се измъкне някак от ситуацията и най-накрая пациентката се върнала обратно в стаята си. След това определили една много опитна и флегматична сестра да държи мисис Кинг далече от другите болни и от вестниците. На другия ден нещата щели да намерят някакво решение по един или друг начин. Но на сутринта съпругът бил все още жив и се наложило да продължат

да действат уклончиво. Малко преди обед на следващия ден една от сестрите вървяла по коридора, когато срещнала мисис Кинг, облечена по същия начин, но този път сама носела куфара си.

– Отивам да посрещна съпруга си – обяснила тя. – Той не може да дойде вчера, но днес непременно ще бъде тук по същото време.

Медицинската сестра я придружила. Мисис Кинг имала свободата да се разхожда из сградата и било невъзможно да бъде върната насила обратно в стаята ѝ. В същото време сестрата се страхувала, че може да каже нещо, което да влезе в противоречие с версията на ръководството на болницата. Когато стигнали вестибюла, тя дала знак на телефонистката, която за късмет съобщила какво става. Мисис Кинг се огледала за последно в огледалото и казала:

– Бих искала да имам дузина такива шапки, които да ми напомнят винаги да бъде така щастлива.

Минута по-късно главната сестра се появила, намръщена, и попитала:

– Какво става, да не би Джордж пак да закъснява?

– Боя се, че да. Не ни остава нищо друго, освен да бъдем търпеливи – казала другата сестра.

Мисис Кинг се усмихнала тъжно.

– Толкова много исках да види роклята ми, докато е свършено нова.

– Но какво говорите, по нея няма и гънчица!

– Надявам се, че ще изкара някак до утре. Толкова съм щастлива, че не ми се иска да се натъжавам заради това, че се налага да почакам още един ден.

– Определено не трябва да го правите.

През нощта съпругът ѝ издъхнал и на лекарския консилиум на другия ден отново възникнала дискусия как да постъпят – рисковано било да ѝ кажат какво се е случило, но точно толкова рисковано било и да мълчат. Най-накрая било решено да ѝ съобщят, че на мис-

тър Кинг му се е наложило да замине за някъде и така да попарят надеждата ѝ за скорошна среща. Когато се примиряла с това, щели да ѝ кажат и истината.

Докато лекарите се разотивали, един от тях се спрял неочаквано и посочил с ръка. Надолу по коридора вървяла мисис Кинг с куфар в ръка, очевидно запъти-ла се към изхода. Доктор Пири, който бил лекуващият ѝ лекар, шумно въздъхнал.

— Това е ужасно — рекъл той. — Мисля, че е най-добре да ѝ кажем сега. Няма никакъв смисъл да настояваме, че мъжът ѝ е заминал за някъде, при положение, че те обикновено се чуват по два пъти на седмица. А ако ѝ кажем, че е болен, тя, разбира се, ще поиска да го види. Някой друг да има някакви идеи?

II

Един от участниците в консилиума същия този ден излязъл в отпуска за две седмици. В деня, в който се върнал, в същия коридор и същия час той се заковал на място, когато видял към него да върви малка процесия — санитар с куфар в ръката, една медицинска сестра и мисис Кинг със светлосиня рокля и пролетна шапка на главата.

— Добро утро, докторе — рекла тя. — Всеки момент ще дойде съпругът ми, защото заминаваме за Вирджиния Бийч. Тръгнала съм към вестибюла, защото не искам да го карам да ме чака.

Той се вгледал в лицето ѝ, което било чисто и щастливо като на дете. Сестрата му дала знак, че изпълнява заповеди и затова той само се поклонил и заговорил приятелски за времето.

— Днес е прекрасен ден — отвърнала мисис Кинг. — Но, разбира се, дори да валеше, за мен пак щеше да е прекрасен.

Докторът я изпратил с поглед, разтревожен и озадачен. „Защо допускат това да продължава? – мислел си той. – Каква полза има от този маскарад?“

Срещайки доктор Пири, той повдигнал въпроса.

– Поехме риска да ѝ съобщим новината – обяснил доктор Пири. – Тя се изсмя и каза, че само сме искали да се убедим, че действително е здрава. Ето един случай, в който можете да използвате думата „немислимо“ в нейния най-точен смисъл – неговата смърт е немислима за нея.

– Но вие не можете да продължавате така до безкрай.

– Теоретично, не – съгласил се доктор Пири. – Преди няколко дни, когато отново си пригответи багажа както обикновено, една сестра се опита да я спре да не тръгва. В този момент аз бях навън в коридора и видях лицето ѝ, видях, че е на прага на пълен срив – обърнете внимание, за първи път! Лицевите ѝ мускули бяха напрегнати, в очите ѝ се появи стъклен блясък, а гласът ѝ беше рязък и хриплив, когато нарече сестрата лъжкия. Положението беше критично – още минутка и нашата послушна пациентка щеше да се превърне в тежък случай, изискващ усмирителна риза. В този момент аз се намесих и наредих на сестрата да я изпрати до вестибюла за гости.

Той се прекъсна, когато току-що отминалото ги шествие се появи отново, този път в посока към отделението.

– Съпругът ми е бил задържан от някаква работа – каза мисис Кинг. – Това, разбира се, е досадно, но той е помолил да ми предадат, че пристига утре и след толкова дълго чакане един ден повече не е от особено значение. Не мислите ли, докторе?

– Напълно съм съгласен с вас, мисис Кинг.

Тя свали шапката си.

– Ще се наложи да се преоблека. Искане ми се тези

дрехи утре да бъдат точно толкова свежи, колкото са и днес. – Мисис Кинг огледа шапката си по-отблизо. – Тук има малко петънце от прах, но предполагам че ще успее да го махна. Може би той няма да го забележи.

– Сигурен съм, че няма.

– Наистина нямам нищо против да почакам още малко. Няма и да усетя как ще мине един ден и ще стане време за тръгване, нали?

Когато мисис Кинг се скри от погледа им, по-младият лекар каза:

– Но тя вероятно би намерила сили да живее заради децата си.

– Не мисля, че децата ѝ ще я спасят. Когато дойде последното ѝ „пропадане“, това пътуване се превърна в символ на собственото ѝ изцеление. Ако ѝ го отнем, тя отново ще се озове на дъното и ще трябва да започне всичко отначало.

– Има ли все пак тя някакъв шанс?

– Не мога да кажа нищо със сигурност – отвърна доктор Пири. – Просто се опитах да обясня защо днес ѝ позволихме да слезе във вестибюла.

– А утре? А вдругиден?

– Винаги има шанс някой ден той да дойде – каза доктор Пири.

Тук нашият разказвач прекъсна неочаквано историята си. Когато го обсипахме с молби да продължи, той отговори, че останалото не представлявало особен интерес, че човешкото съчувствие винаги рано или късно се изчерпва и персоналът в крайна сметка просто приел нещата такива, каквито са.

– Но тя все още ли продължава да чака съпруга си?

– О, да, както винаги. Но другите пациенти, с изключение на новите, почти не ѝ обръщат внимание, когато се упути към вестибюла. Сестрите успяват всяка година да сменят шапката ѝ с нова, но тя продължа-

ва да носи все същата рокля. Всеки път е леко огорчена, но се старае да скрие това с мила усмивка. Животът, който води, не е нещастен и по един странен начин той служи като пример за вътрешен покой на останалите болни. Но нека да говорим за нещо друго, за бога! Да се върнем на тъмниците.